

Verkeerstekens

Doelgroep

5e leerjaar

Lesdoelen

De leerlingen herkennen de onderstaande verkeersborden en kunnen ernaar handelen:

Organisatie

Zet de banken in 4 groepen voor hoekenwerk.

Materiaal (printen)

- speluitleg gevaarsborden (bijlage 1)
- kaarten gevaarsbordenspel, in kleur geprint (bijlage 2)
- speluitleg aanwijzingsborden (bijlage 3)
- domino (bijlage 4)
- speluitleg gebodsborden
- ganzenbord (bijlage 5)
- vragenkaartjes bij ganzenbord (bijlage 6)
- speluitleg verbodsborden (bijlage 7)
- memory, 2 of 3 keer geprint, naargelang het aantal leerlingen in een groep (bijlage 8)

Materiaal (zelf voorzien)

- 2 timers
- 5 pionnen
- dobbelsteen

Les

Beginsituatie

De les 'Verkeerstekens' is de 1e themales in de leerlijn van De Grote Verkeerstoets. De leerlingen maken in hoekenwerk op een speelse manier kennis met de gevaarsborden, verbodsborden, gebodsborden en aanwijzingsborden voor de 3e graad en herhalen de verkeersborden van de 1e en 2e graad. De categorie voorrangsborden komt in de volgende les uitgebreid aan bod. De volledige leerlijn bestaat uit 7 themalessen. Na elke les activeer je oefenvragen over het behandelde thema op je online kaspagina. De leerlingen kunnen deze vragen thuis of in de klas inoefenen.

Instapfase

Verdeel de leerlingen in 4 groepen door in de klas van elke soort 5 (kan variëren naargelang het aantal leerlingen in je klas) geprinte verkeersborden te 'verstoppen'.

TIP

Op verkeeropschool.be/nieuws vind je een overzicht van alle Belgische verkeersborden.

Op het startsein mogen de leerlingen elk 1 verkeersbord zoeken. Als ze een bord gevonden hebben, gaan ze op zoek naar medeleerlingen met verkeersborden van dezelfde soort en zetten ze zich samen.

Laat elke groep uitleggen waarom ze denken dat zij bij elkaar horen. Laat ze vertellen over de vorm, kleur, en afbeelding van hun verkeersborden.

Deel de speluitleg van de gevaarsborden uit aan de groep die de gevaarsborden in de klas gevonden heeft, die van de verbodsborden aan de groep die de verbodsborden gevonden heeft, enzovoort.

Verwerkingsfase

Voor je het spelmateriaal per groep uitdeelt, vraag je de leerlingen om de speluitleg goed te lezen. Als alle groepen hun opdracht hebben gelezen en begrip, bezorg je het materiaal.

Hoek 1: gevaarsborden

- gevaarsbordenspel

Hoek 2: aanwijzingsborden

- domino

WEETJE vroeger spraken we van een 'fietsstraat'. Die term is veranderd naar 'fietszone', maar de verkeersborden met 'fietsstraat' mogen wel nog 10 jaar gebruikt worden. Je zal beide nog even in het straatbeeld zien.

Hoek 3: gebodsborden

- ganzenbord
- een pion voor elke leerling
- dobbelsteen
- opdrachtenkaartjes
- timer

Hoek 4: verbodsborden

- 2x memory
- Timer

Als de leerlingen klaar zijn met hun hoekenwerk (10 - 15 minuten), schuiven ze door naar de volgende hoek. Ga zo voort tot alle leerlingen elk hoekenwerk gedaan hebben.

TIP

je kan ook telkens één van deze hoeken integreren in je wekelijkse hoekenwerk.

Naverwerking

Trek met je leerlingen de straat op. Overloop nog eens welke soort verkeersborden ze geleerd hebben. Laat hen vervolgens verkeersborden zoeken/fotograferen in de buurt van de school die tot de categorie van hun groep behoren. Geef extra uitleg over de hiërarchie van de verkeersregels, wanneer de situatie er zich toe leent.

Bespreek de foto's nadien.

TIP

het hangt af van je klas en je schoolomgeving of het haalbaar is om je leerlingen alleen te laten zoeken naar de verkeersborden. Als alternatief kan je met heel de klas samen op zoek gaan naar verkeersborden.

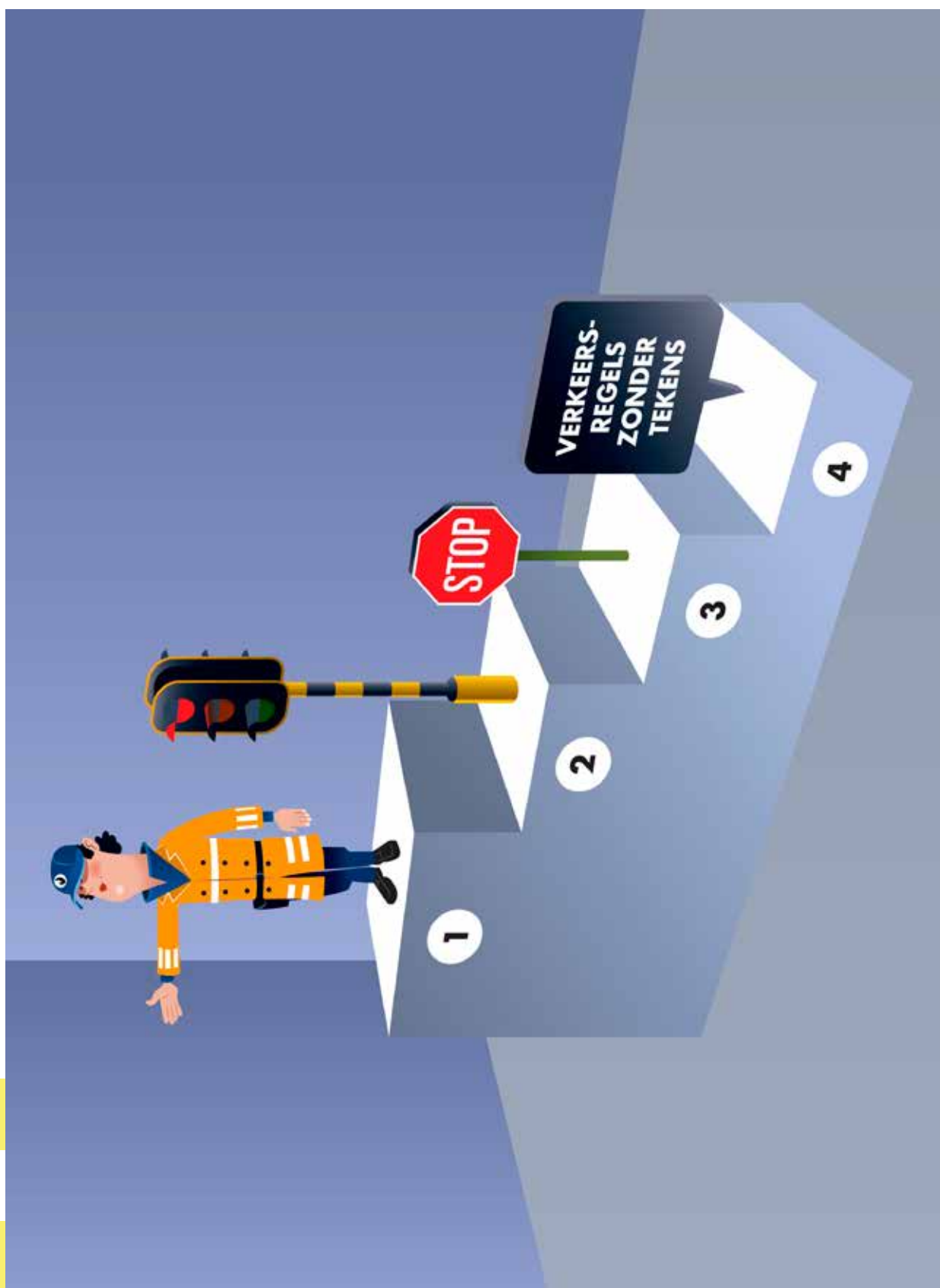
Extra: de verkeerstrap

Toon de afbeelding van de verkeerstrap aan de leerlingen en leg uit wat deze trap betekent:

- als een agent het verkeer regelt, tellen de verkeerslichten en verkeersborden op die plaats niet meer mee.
- Als de verkeerslichten werken, moet je geen rekening houden met de verkeersborden op dat kruispunt.
- Als er geen agent of werkende verkeerslichten in de buurt zijn, moeten de weggebruikers goed op de verkeersborden en de wegmarkeringen letten.
- Als geen van de voorgaande regels aanwezig zijn geldt de algemene voorrang aan rechts.

Geef voorbeelden van situaties in de schoolomgeving (of verzin enkele situaties) en vraag aan de leerlingen wat ze in die situatie moeten doen.

Gevaarsborden

Korte uitleg

Een gevaarsbord waarschuwt je voor een gevaar.
Het zegt: 'Pas op, hier ...'

Kenmerken

Driehoekige vorm met rode rand.
In het bord staat er een afbeelding van het 'gevaar'.

Voorbeeld

Pas op, er zijn werken bezig.

Spel

- Schud de kaarten en verdeel ze over het aantal spelers. Je mag daarbij elkaars kaarten niet zien.
* er zijn 33 kaarten:
 - 2 x 8 gevaarsborden met 8 x de bijhorende uitleg, en hiervan een set in het rood en een set in het zwart.
 - er is ook 1 verkeersbord dat niet tot de gevaarsborden behoort: het stopbord.
- Wanneer je 2 kaarten hebt die bij elkaar passen mag je deze op de aflegstapel in het midden van de tafel leggen.
* het verkeersbord moet passen bij de juiste uitleg.
* het bord en de uitleg moeten dezelfde kleur hebben.
* om te controleren of de uitleg juist is kan je het overzichtsblad op de achterkant gebruiken.
- De oudste leerling begint: wanneer hij 2 bijpassende kaarten heeft, mag hij die op tafel leggen.
- Zodra alle duo's zijn afgelegd, mag de leerling die rechts zit van de 1e leerling een kaart trekken uit de handen van de 1e leerling. Als de 2e leerling met de getrokken kaart een duo kan maken mag hij deze afleggen.
- Daarna mag de leerling die rechts zit van de 2e leerling een kaart trekken bij hem en spelen. Zo gaat het door totdat je al je kaarten kan afleggen.
- Diegene die overblijft met het stop-bord is verloren.

Overzichtsblad

Pas op, je nadert een plaats waar fietsers op de rijbaan komen of kunnen oversteken.

Pas op, je nadert een zebrapad.

Pas op, de rijbaan wordt hier smaller.

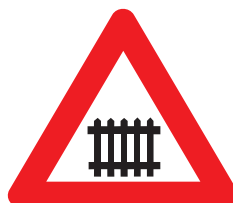
Pas op, op deze plaats komen veel kinderen.

Pas op, je nadert verkeerslichten.

Pas op, er zijn werken bezig.

Pas op, je nadert een overweg met slagbomen.

Pas op, je nadert 1 of meer aangelegde sporen.

Gevaarsbordenspel

Pas op, je nadert een plaats
waar fietsers op de rijbaan
komen of kunnen
oversteken.

Pas op, je nadert een plaats
waar fietsers op de rijbaan
komen of kunnen
oversteken.

Pas op, je nadert een
zebrapad.

Pas op, je nadert een
zebrapad.

Pas op, op deze plaats
komen veel kinderen.

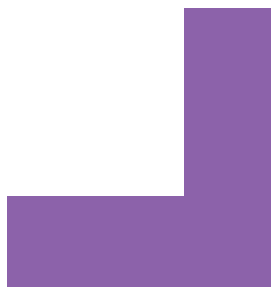
Pas op, op deze plaats
komen veel kinderen.

Pas op, er zijn werken bezig.

Pas op, er zijn werken bezig.

Pas op, de rijbaan wordt hier smaller.

Pas op, de rijbaan wordt hier smaller.

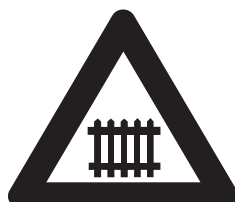
Pas op, je nadert verkeerslichten.

Pas op, je nadert verkeerslichten.

Pas op, je nadert een overweg met slagbomen.

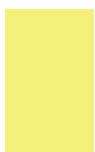
Pas op, je nadert een overweg met slagbomen.

Pas op, je nadert 1 of meer aangelegde sporen.

Pas op, je nadert 1 of meer aangelegde sporen.

Aanwijzingsborden

Korte uitleg

Een aanwijzingsbord duidt iets aan. Het zegt: 'Hier is...'

Kenmerken

(Vaak) rechthoekige vorm.

Voorbeeld

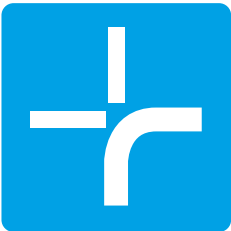
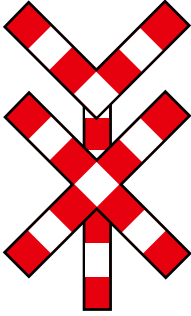
Dit is het begin van de bebouwde kom.

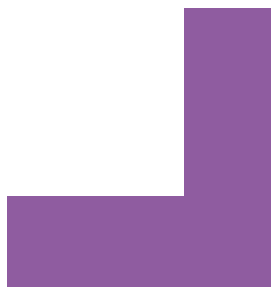

Spel: domino

1. Neem de dominokaarten en ga op zoek naar het stukje met 'START' op. Leg dat in het midden van de tafel, hiermee begint het dominospel.
2. Verdeel de rest van de dominokaarten over de spelers.
3. Naast 'START' zie je een verkeersbord.
4. Alle spelers kijken naar hun dominokaartjes en gaan op zoek naar de juiste uitleg bij het verkeersbord.
5. De speler die de bijpassende uitleg heeft, legt die tegen het verkeersbord.
6. Naast de uitleg zie je opnieuw een verkeersbord. Ga weer op zoek naar de uitleg hierbij.
7. Wie het eerst al zijn dominokaarten kwijt is, wint.

Aanwijzingsborden

START		Dit is het begin van de bebouwde kom. Hier wonen meer mensen dicht bij elkaar.	
Hier begint een zone 30. Vanaf hier mag je niet sneller dan 30 km/uur rijden.		De dikke lijn geeft de hoofdweg aan. Bestuurders uit de zijstraten moeten jou hier voorrang verlenen.	
Hier is een fietsroute naar het centrum van de stad/gemeente.		Hier is een overweg met twee of meerdere rijen sporen.	
Dit is het einde van de bebouwde kom. Hier wonen mensen verder van elkaar.		Dit is een opstelvak voor fietsers en bromfietzers. Als het licht op rood staat, mag je hier voor de auto's gaan staan.	

Hier is een zebrapad.		Hier eindigt de zone 30. Vanaf hier mag je weer sneller rijden dan 30 km/uur.	
Dit is een fietszone. De auto's mogen je hier niet voorbij steken.		Hier is een oversteekplaats voor fietsers.	
In deze straat mogen bestuurders maar in 1 richting rijden.		Hier is een overweg met een enkele rij sporen.	
Dit is een doodlopende straat. Voetgangers en fietsers kunnen nog wel verder.		Hier eindigt de fietszone. Auto's mogen fietsers nu weer voorbij steken.	

Gebodsborden

Korte uitleg

Een gebodsbord verplicht je om iets te doen.
Het zegt: 'Je moet hier ...'

Kenmerken

Ronde vorm met blauwe kleur.

Voorbeeld

Je moet hier rechtdoor rijden.

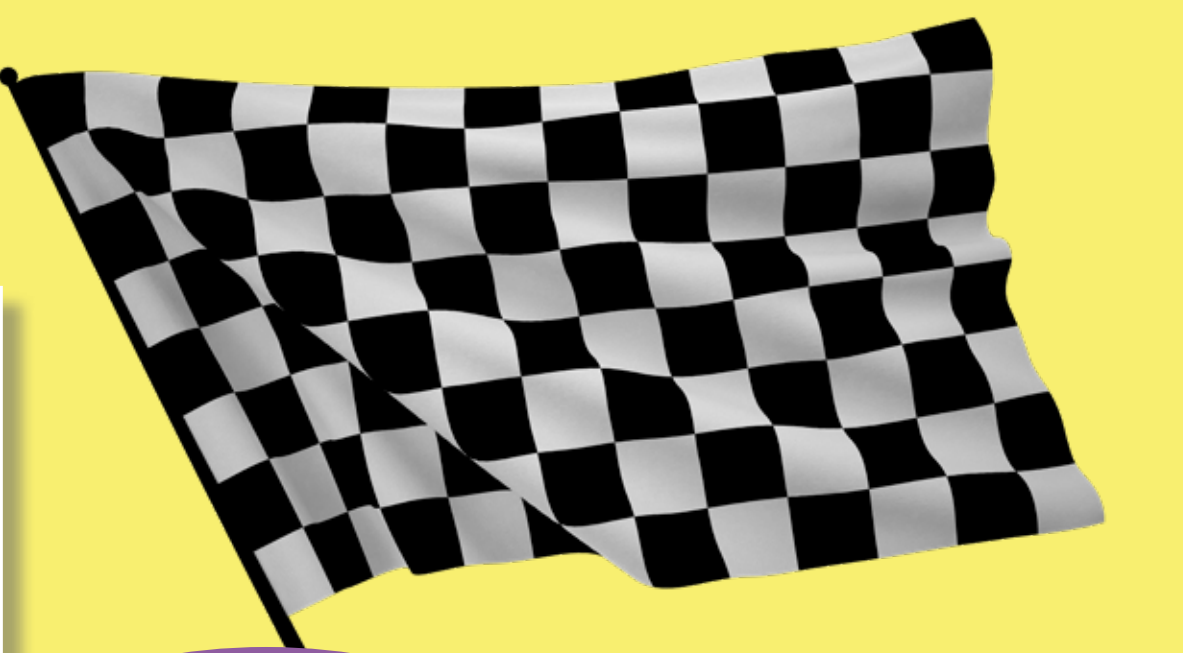

Spel: ganzenbord

1. Leg het ganzenbord in het midden van de tafel.
 2. Neem allemaal een pion en zet die op 'START'.
 3. Gooi allemaal eens met de dobbelsteen om te bepalen wie er begint. Wie het hoogst gooit, begint.
 4. Gooi met de dobbelsteen en zet je pion evenveel vakjes vooruit als je ogen hebt gegooid.
 - **Kom je op een wit vakje?** Je moet niets doen en de speler links naast je is aan de beurt.
 - **Kom je op een oranje vakje?** Neem een fotovraag. Opgepast! Op de achterkant staat het juiste antwoord. Kijk hier pas naar als je zelf A, B of C gekozen hebt.
 - i. Heb je het antwoord juist? Je mag blijven staan en is het aan de volgende.
 - ii. Heb je het antwoord fout? Je zet 2 stappen terug en het is aan de volgende.
- Leg het kaartje weer onderaan de stapel.
- **Kom je op een geel vakje?** Neem een kaartje van de stapel met het vraagteken. Hierop staat een verkeersbord. Zet de timer op 30 seconden en probeer het verkeersbord uit te beelden (je mag niet spreken).
 - i. Raden je medeleerlingen welk verkeersbord je uitbeeldt? Dan mag je blijven staan en is het aan de volgende.
 - ii. Kunnen ze het niet raden binnen de tijd? Ga dan 3 vakjes achteruit en het is aan de volgende. Leg het kaartje weer onderaan de stapel.
5. Wie met zijn pion het eerst de finish bereikt, wint.

START

FINISH

1

2

3

4

5

6

9

8

7

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

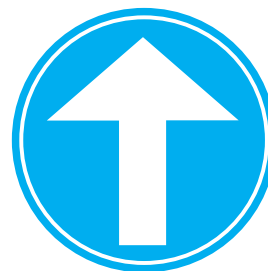
28

29

30

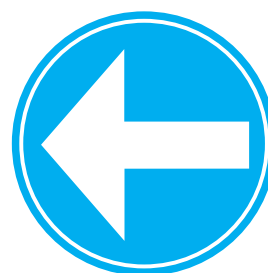
VSV
veilig verkeer

Je moet hier rechtdoor rijden.

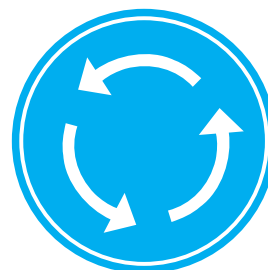
VSV
veilig verkeer

Je moet hier links afslaan.

VSV
veilig verkeer

Je moet hier de rotonde volgen in
de richting van de pijlen.

VSV
veilig verkeer

Je moet hier op het fietspad fietsen.

VSV
veilig verkeer

Op dit deel van de weg moeten voetgangers rechts stappen en fietsers links rijden.

VSV
veilig verkeer

Dit deel van de weg is voorbehouden voor voetgangers en fietsers.

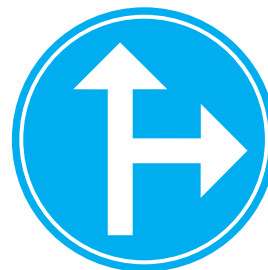
VSV
veilig verkeer

Voetgangers moeten deze weg gebruiken.

VSV
veilig verkeer

Je moet hier rechtdoor of rechts afslaan.

VSV
veilig verkeer

Waar moet je stappen?

- A. Hier moet ik rechts stappen.
- B. Hier moet ik links stappen.
- C. Hier mogen voetgangers en fietsers kiezen waar ze stappen en fietsen.

A. Hier moet ik rechts stappen.

VSV
veilig verkeer

Wat betekent dit verkeersbord?

- A. Hier moet ik fietsen.
- B. Ik nader een fietsoversteekplaats.
- C. Opgelet voor fietsers.

A. Hier moet ik fietsen.

VSV
veilig verkeer

Wat betekent dit verkeersbord?

- A. Alle bestuurders, dus ook fietsers, moeten hier rechtdoor rijden.
- B. Auto's moeten hier rechtdoor rijden.
- C. Ik rijd op een privéweg met eenrichtingsverkeer.

A. Alle bestuurders, dus ook fietsers, moeten hier rechtdoor rijden.

VSV
veilig verkeer

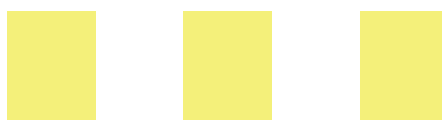

Wat betekent dit verkeersbord?

- A. Hier mogen fietsers en voetgangers komen.
- B. Fietsers mogen voetgangers hier niet inhalen.
- C. Voetgangers moeten hier in het midden van het pad stappen.

A. Hier mogen fietsers en voetgangers komen.

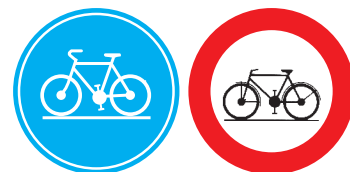
Ganzenbord gebodsborden: fotovragen

VSV
veilig verkeer

Aan welke kant van de weg moet je hier fietsen?

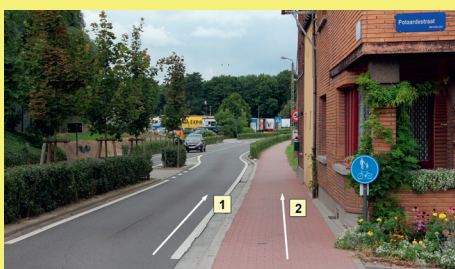
- A. Fietzers moeten altijd aan de rechterkant van de weg fietsen.
- B. Ik mag kiezen aan welke kant ik fiets.
- C. Ik moet hier aan de linkerkant van de weg fietsen.

C. Ik moet hier aan de linkerkant van de weg fietsen.

VSV
veilig verkeer

Waar moet je hier stappen als voetganger?

- A. Ik moet langs pijl 1 stappen.
- B. Ik moet langs pijl 2 stappen en let goed op voor fietsers.
- C. Ik mag hier niet stappen en keer terug.

B. Ik moet langs pijl 2 stappen en let goed op voor fietsers.

VSV
veilig verkeer

Je wil links afslaan. Wat moet je doen?

- A. Ik rijd de rotonde op in dezelfde richting als de auto's.
- B. Ik rijd de rotonde op in tegenwijzerzin.
- C. Ik stap af en ga met mijn fiets aan de hand over het zebrapad.

A. Ik rijd rond de rotonde in dezelfde richting als de auto's.

VSV
veilig verkeer

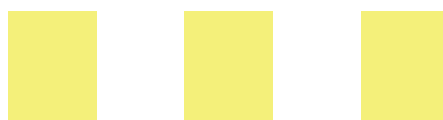

Je fietst in deze eenrichtingsstraat. Mag je straks ook in de andere richting terugfietsen?

- A. Ja, fietsers en bromfietzers mogen hier in 2 richtingen rijden.
- B. Ja, maar enkel als ik afstap en met de fiets aan de hand wandel.
- C. Nee, ook fietsers mogen hier maar in 1 richting rijden.

A. Ja, fietsers en bromfietzers mogen hier in 2 richtingen rijden.

Verbodsborden

Korte uitleg

Een verbodsbord verbiedt je om iets te doen.
Het zegt: 'Je mag hier niet ...'

Kenmerken

Ronde vorm met rode rand.

Voorbeeld

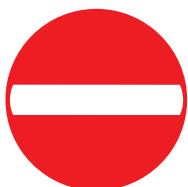
Je mag hier niet in rijden.

Spel: memory

1. Alle spelers krijgen 2 minuten de tijd om het overzichtsblad met verbodsborden te bestuderen. Zet de timer op 2 minuten. Zorg dat je goed weet wat elk bord wil zeggen. Als de 2 minuten om zijn, leg je het overzichtsblad weg.
2. Neem de memorykaarten en verspreid ze willekeurig op de tafel (met de afbeeldingen en tekst naar beneden).
3. De jongste mag beginnen en 2 willekeurige kaartjes omdraaien.
4. Kijk goed wat op de kaartjes staat.
 - Draaide je het verbodsbord om met de juiste uitleg van dit bord? Dan mag je de kaartjes bijhouden en heb je een punt.
 - Draaide je geen 2 kaartjes om die bij elkaar horen? Dan moet je ze weer omdraaien.
5. Nu is het aan de volgende speler.
6. Speel verder tot alle kaartjes op zijn en dus alle verbodsborden gekoppeld zijn aan de juiste uitleg.
7. Wie op het einde de meeste punten (kaartjes) heeft, is gewonnen.

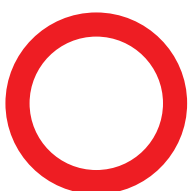
Overzichtsblad

Je mag hier niet in rijden.

Hier mag je niet links
afslaan.

Je mag hier in beide
richtingen niet in rijden.

Auto's mogen hier niet in
rijden.

Fietsers mogen hier niet in
rijden.

Hier mag je niet rechts
afslaan.

Voetgangers mogen hier
niet stappen.

Je mag hier niet sneller dan
30 km/uur rijden.

Het verbod geldt niet voor
fietsers.

Het verbod geldt niet voor
fietsers en bromfietsers.

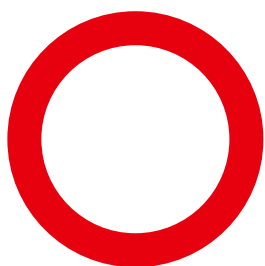

Je mag hier niet inrijden.

Hier mag je niet links afslaan.

Je mag hier, in beide richtingen, niet inrijden.

Auto's mogen hier niet inrijden.

Fietsers mogen hier niet inrijden.

Je mag hier niet sneller rijden dan 30 km/uur.

Voetgangers mogen hier niet stappen.

Hier mag je niet rechts afslaan.

Het verbod geldt niet voor fietsers.

Het verbod geldt niet voor fietsers en bromfietzers.